Udostępnij

•

in

SMOG

EKTROMOBILNOŚĆ

WODA

SUBSKRYBUJ

ZDROWIE NIE, DZIĘKUJĘ

Propozycje redakcji

Smog

Kraków nie jest już stolicą smogu. "Bezprecedensowa poprawa jakości powietrza" Maciej Fijak 09.05.2024

Smog w Krakowie

Kraków przestał być polską stolicą smogu. Jak to możliwe? Zadziałało wprowadzenie

zakazu spalania węgla i drewna oraz likwidacja 30 tysięcy kopciuchów. – To bezprecedensowa poprawa jakości powietrza – słyszymy w Krakowskim Alarmie Smogowym. To właśnie "KAS" dekadę temu wyszedł na ulice miasta i przekonał decydentów do zdecydowanych działań. Dziś organizacja prezentuje wyliczenia, które pokazują efekt tych rozwiązań. Od 2012 do 2023 roku liczba dni smogowych, czyli takich, w których przekraczane są poziomy

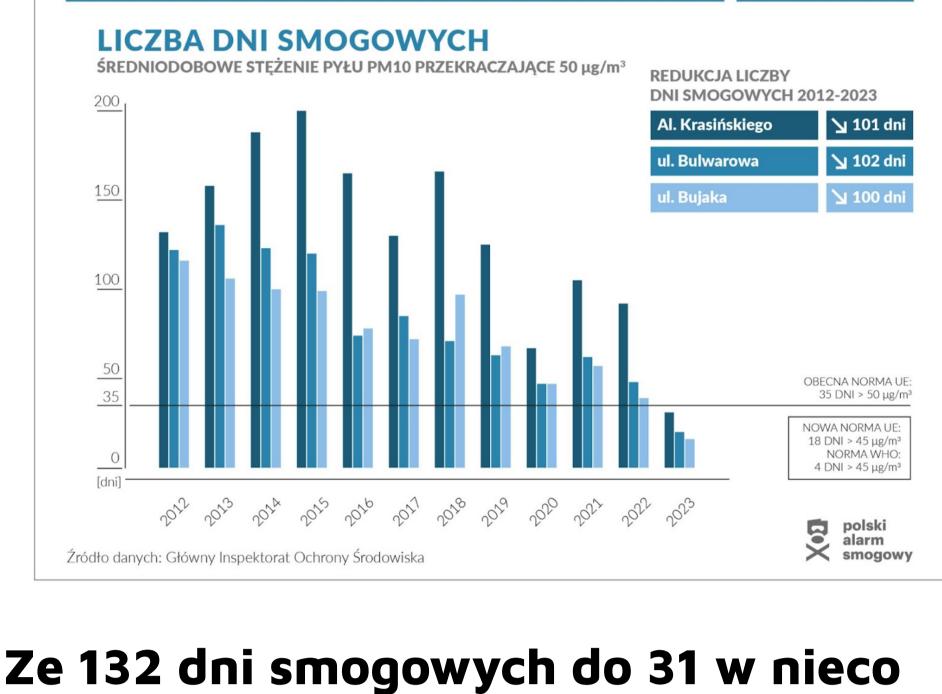
dopuszczalne pyłu PM10, zmniejszyła się o około 100 dni. Na wszystkich stacjach

pozostaje napływ zanieczyszczeń z sąsiednich gmin oraz wysokie stężenia dwutlenku azotu, za które odpowiada ruch samochodowy. Uchwała antysmogowa w zakresie obejmującym Kraków weszła w życie w 2019 roku. Zakazuje ona spalania węgla i drewna w domowych kotłach. Przez lata mieszkanki i mieszkańcy masowo wymieniali kotły, przy wsparciu środków publicznych. Zasada była prosta

monitoringu zostały też spełnione normy roczne dla tego zanieczyszczenia. Wyzwaniem wciąż

– im wcześniej decydowano się na likwidację kopciucha, tym większa była dotacja. Początkowo można było uzyskać nawet 100 proc. wsparcia, a z kolejnymi latami dotacje malały. To miało zachęcać do nie zwlekania z decyzją o wymianie urządzenia grzewczego. Czytaj także: Kopciuchy w Małopolsce nielegalne od 1 maja. Ostatni moment na wymianę kotła

POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA W KRAKOWIE 2012-2023

Krakowski Alarm Smogowy sprawdził, jak zmieniała się jakość powietrza od momentu jego powstania do dziś. Chodzi o lata 2012-2023, a dane sprawdzano na trzech stacjach monitoringu, które działają najdłużej.

ponad dekadę

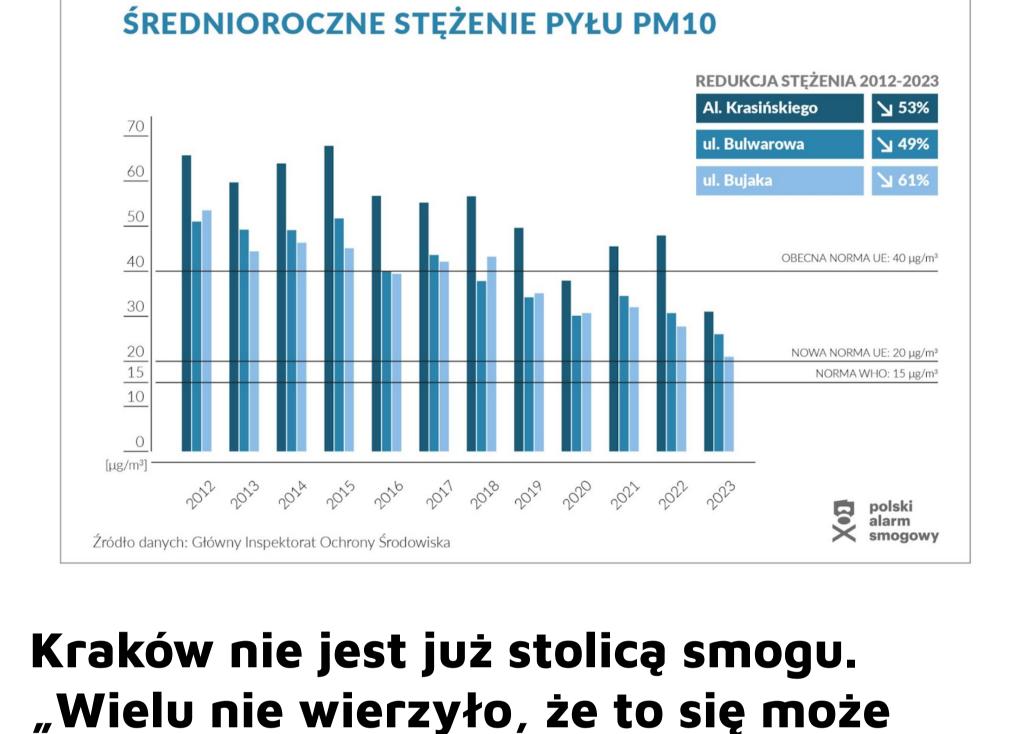
W 2012 roku na stacji pomiarowej przy al. Krasińskiego odnotowano aż 132 dni smogowe, a więc dni, w których przekraczane były dobowe poziomy dopuszczalne pyłu PM10. Jedenaście lat później ich liczba spadła do 31! Podobna sytuacja wystąpiła na innych

stacjach w Krakowie: Kurdwanów (ul. Bujaka) to spadek ze 116 do 16 dni, ul. Bulwarowa spadek ze 122 do 20 dni. Rekordowa liczba dni smogowych w tym okresie wystąpiła w 2015 roku przy al. Krasińskiego i wyniosła 200. Bardzo dużą poprawę jakości powietrza potwierdza również porównanie rocznych stężeń pyłów PM10 z 2012 i 2023 roku. Na stacji przy ul. Bujaka odnotowano spadek stężeń o 61 proc., w śródmieściu Krakowa – o 53 proc., natomiast na stacji przy ul. Bulwarowej o 49 proc.

pomiarowych. POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA W KRAKOWIE 2012-2023

Rok 2023 jest pierwszym w historii, w którym nie odnotowano rocznych przekroczeń

poziomu pyłów zawieszonych i dopuszczalnej liczby dni smogowych na żadnej ze stacji

- Kiedy zaczynaliśmy walkę o czyste powietrze w Krakowie, wielu nie wierzyło, że to się może udać. Wprowadzony przed pięcioma laty zakaz palenia węglem i drewnem wszedł jednak skutecznie w życie i przynosi wymierne efekty. Odczuwamy to nie tylko za pomocą własnych zmysłów, ale także obserwując oficjalne pomiary. Mieszkańcy oddychają wyraźnie czystszym powietrzem, a przykład Krakowa pokazuje, że determinacja i konsekwencja może przynieść oczekiwane rezultaty w walce ze smogiem – mówi Ewa Lutomska jedna z liderek

proc. stężenia pyłu PM10 i 77 proc. stężenia tlenków azotu.

udać"

abstrakcją

Krakowskiego Alarmu Smogowego. – Daleko nam jeszcze do wartości rekomendowanych przez WHO, a przecież to ochrona zdrowia była główną motywacją do działań antysmogowych. Dlatego nie spowalniamy i walczymy dalej – dodaje. Obecnie głównym wyzwaniem pozostają zanieczyszczenia pochodzące z sąsiednich gmin, gdzie wciąż dymi około 11 tysięcy pozaklasowych kotłów, a także zanieczyszczenia generowane przez ruch samochodowy w mieście. Na stacji przy Krasińskiego wciąż przekraczane są normy stężenia dwutlenku azotu. Głównym źródłem tego zanieczyszczenia są poruszające się po mieście auta. Jak podaje Program ochrony powietrza dla Małopolski z 2023 roku, emisje transportowe odpowiadają w centrum Krakowa (przy Alejach) aż za niemal 45

JAKOŚĆ POWIETRZA W KRAKOWIE 2023 **ŚREDNIOROCZNE STĘŻENIE NO**₂

• Czytaj także: Krakowianie wychodzili na ulicach zmianę, która kiedyś wydawała się

krążeniowego. Mimo spełnienia obecnych norm jakości powietrza w Krakowie wciąż występują epizody smogowe, a zagrożenie zdrowotne nadal jest istotne. Miasto wciąż nie osiąga poziomów rekomendowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO). To oznacza, że konieczne są dalsze działania w zakresie ochrony powietrza. Obecnie obowiązujące normy pochodzą sprzed wielu lat, dlatego też rozpoczął się proces ich zmiany na podstawie aktualnej wiedzy naukowej. Wkrótce w Europie zaczną obowiązywać nowe,

• Czytaj także: Europarlament zdecydował. Kluczowa dyrektywa dotyczącą jakości

Krakowa. Analiza przeprowadzona w Śląskim Centrum Chorób Serca pokazała, że w dniach z

chorobach sercowo-naczyniowych o 8 proc. i wzrostem liczby udarów o 9 proc. Każdy dzień ze

smogiem może być dla nas zagrożeniem – dodaje Dworakowska. Przypomina, że ryzyko jest

szczególnie istotne w przypadku osób cierpiących na schorzenia układu oddechowego i

zaostrzone regulacje, mające zbliżyć je do wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia.

powietrza przyjęta

wysokimi stężeniami pyłów zawieszonych mamy do czynienia ze wzrostem śmiertelności w

Autor Maciej Fijak

Zdjęcie tytułowe: shutterstock/Sina Ettmer Photography

zaangażowanym społeczeństwie i ekologii.

Redaktor naczelny SmogLabu. Z portalem związany od 2021 r. Autor kilkuset

artykułów, krakus, działacz społeczny. Pisze o zrównoważonych miastach,

Zobacz także

2025-03-14

Niezwykły świat drzew. "Czytają" pogodę i oszukują zwierzęta

Wspierają nas

© 2025 SMOG LAB. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Partner naukowy

Partner cyklu "Żyj wolniej"

2025-03-13

Polityka prywatności